

R O M Â N I A

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Completele pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

Decizia nr. 15/2017 Dosar nr. [635/1/2017](#)

Pronunțată în ședință publică astăzi, 25 aprilie 2017.

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 369 din 18/05/2017

Mirela Sorina Popescu - președintele Secției Penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție -
președintele Completului

Anca Mădălina Alexandrescu - judecător la Secția penală

Simona Cîrnaru - judecător la Secția penală

Marius Dan Foitoș - judecător la Secția penală

Ioana Alina Ilie - judecător la Secția penală

Săndel Lucian Macavei - judecător la Secția penală

Valentin Horia Șelaru - judecător la Secția penală

Leontina Șerban - judecător la Secția penală

Ionuț Mihai Matei - judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de către Curtea de Apel București, Secția a II-a penală, prin Încheierea de ședință din data de 18 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 47.050/3/2015*/a10 (2.344/2016), prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept "dacă acțiunea unică continuă de transport a drogurilor de risc/mare risc, pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul României, poate constitui elementul material al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în concurs ideal, sau infracțiunea unică prevăzută de art. 3 din aceeași lege".

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și art. 27⁴ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința de judecată a fost prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Mirela Sorina Popescu.

La ședința de judecată a participat doamna Monica Eugenia Ungureanu, magistrat-asistent în cadrul Secției penale, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Marinela Mincă, procuror șef al Biroului reprezentare din cadrul Secției judiciare - Serviciul judiciar penal al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 635/1/2017 aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, precum și faptul că au comunicat puncte de vedere asupra problemei de drept în discuție Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Cluj, Constanța, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Timișoara, care, după caz, au făcut referire și la punctele de vedere ale unora dintre instanțele arondate.

În acest context a arătat că opinia majoritară a instanțelor a fost în sensul că "acțiunea unică de transport a drogurilor de risc și mare risc, pe teritoriul altui stat și ulterior, pe teritoriul României,

desfășurată de același subiect activ, constituie elementul material al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000, aflate în concurs ideal".

De asemenea a precizat că, la data de 6 martie 2017, a fost depus punctul de vedere al Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, la data de 7 aprilie 2017, s-a înaintat punctul de vedere al Facultății de drept a Universității din București, iar la data de 13 aprilie 2017 a fost depus punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În continuare a arătat că, la data de 3 aprilie 2017, la dosar, a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor, care a fost comunicat, la aceeași dată, inculpaților S.F.S. și L.A.L., în conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală, însă la dosar nu s-au depus puncte de vedere din partea acestora privind chestiunea de drept supusă judecății.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Mirela Sorina Popescu, constatând că nu sunt alte cereri sau excepții de formulat, a solicitat doamnei procuror să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema de drept supusă dezbaterii în Dosarul nr. 635/1/2017.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a solicitat pronunțarea unei decizii prin care problema de drept supusă dezlegării în cauza de față să primească următoarea rezolvare: "Acțiunea unică continuă de transport a drogurilor de risc/mare risc, pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul României, fără drept, constituie elementul material al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în concurs ideal".

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Mirela Sorina Popescu, a declarat dezbaterile închise, reținându-se dosarul în pronunțare privind sesizarea formulată.

ÎNALTA CURTE,

asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de ședință din data de 18 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 47.050/3/2015*/a10 (2.344/2016), în baza art. 475 din Codul de procedură penală, Curtea de Apel București - Secția a II-a penală a hotărât sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept "dacă acțiunea unică continuă de transport a drogurilor de risc/mare risc, pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul României, poate constitui elementul material al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în concurs ideal, sau infracțiunea unică prevăzută de art. 3 din aceeași lege".

II. Expunerea succintă a cauzei

La data de 18.01.2017, investită cu soluționarea apelurilor declarate de inculpați împotriva Sentinței penale nr. 1.234 din data de 16.05.2016, pronunțată de Tribunalul București - Secția I penală, în Dosarul nr. 47.050/3/2015*, Curtea de Apel București, Secția a II-a penală a pus în discuție, conform art. 475-476 din Codul de procedură penală, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în vederea rezolvării de principiu a chestiunii de drept: "dacă acțiunea unică de transport a drogurilor de risc și mare risc pe teritoriul altui stat și, ulterior, pe teritoriul României poate constitui element material al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în concurs ideal, sau infracțiunea unică prevăzută de art. 3 din Legea nr. 143/2000.

Prin Sentința penală nr. 1.234 din 16.05.2016, pronunțată de Tribunalul București - Secția I penală,

s-a reținut în esență că, la data de 26.09.2015, în baza aceleiași rezoluții infracționale, inculpații au pătruns pe teritoriul României, din Ungaria, având ascunse în partea stângă a bordului și în portbagajul autoturismului cantitatea de 19,57 grame cocaină, cantitatea de 3 și 1/2 comprimate MDMA (tenamfetamine), cantitatea totală de 1.841 comprimate, 3,4 methylenedioxymetamfetamine, amfetamină și metamfetamină, procurate în prealabil din Olanda, iar după câteva ore, la data de 27.09.2015, în jurul orei 3,40, au fost opriți la intrarea în București, dinspre Autostrada A2, de ofițerii de poliție, care au realizat procedura flagrantului, descoperind drogurile în autoturism.

Tribunalul a apreciat că faptele inculpaților întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000 și art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, infracțiuni aflate în concurs real.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel cei doi inculpați, iar în cursul procedurii desfășurate în faza apelului, Curtea de apel, din oficiu a invocat necesitatea rezolvării chestiunii de drept sus-menționate.

Procedând la examenul de admisibilitate a sesizării, Curtea de apel a apreciat că o atare sesizare este admisibilă, deoarece cauza se află spre soluționare în ultimă instanță, chestiunea a cărei lămurire se cere este una de drept, iar de soluționarea ei depinde rezolvarea fondului cauzei. Totodată, problema în discuție nu a mai fost dezlegată printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii.

Opiniile apărătorilor inculpaților, așa cum rezultă din partea introductivă a încheierii, au fost în sensul că, în cazul acțiunii unice continuate, de transport a drogurilor pe teritoriul statului străin și ulterior, după introducerea în țară pe teritoriul României, elementele materiale ale infracțiunilor prevăzute de art. 2 și art. 3 din Legea nr. 143/2000 se suprapun, infracțiunea prevăzută de art. 3 din Legea nr. 143/2000 absorbind pe cea prevăzută de art. 2 din aceeași lege, cu motivarea că prima infracțiune este una complexă, unică.

Opinia Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, așa cum rezultă din partea introductivă a încheierii, a fost aceea că și în situația în care acțiunea de transport al drogurilor pe teritoriul statului străin și ulterior pe teritoriul național este unică, sunt întrunite elementele constitutive ale ambelor infracțiuni, art. 2 și art. 3 din Legea nr. 143/2000, aflate în concurs, deoarece chiar și în situația unicității transportului, traficul național se comite prin simpla deținere a drogurilor.

Constatând că în cauză există puncte de vedere diferite, în baza art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, instanța menționată a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prealabilă în vederea dezlegării de principiu a chestiunii de drept invocate.

III. Punctul de vedere al completului din cadrul Curții de Apel București - Secția a II-a penală care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită

Curtea a reținut că, în speță, infracțiunea prevăzută de art. 2 din Legea nr. 143/2000 are mai multe variante alternative ale elementului material, existând infracțiunea ori de câte ori suntem în prezența cel puțin a unei astfel de variante alternative. Între aceste variante se regăsește și transportul drogurilor, care constă în deplasarea drogurilor dintr-un loc în altul.

Infracțiunea prevăzută de art. 3 din lege are, de asemenea, mai multe variante alternative de comitere, acestea fiind introducerea sau scoaterea din țară, importul/exportul de droguri fără drept.

Introducerea în țară reprezintă acțiunea de procurare, de luare a drogurilor dintr-un alt stat și aducerea lor pe teritoriul național al României. De regulă, această introducere se realizează prin transport rutier, naval, aerian, feroviar și presupune deplasarea drogurilor dintr-un stat străin peste frontiera de stat, în spațiul teritorial al României.

Prin urmare, în situația în care introducerea în țară se face prin transport (greu de imaginat alte modalități de introducere), iar traficul național se realizează, de asemenea, tot în varianta alternativă

a transportului (nu și în celelalte variante: vânzare, transformare, oferire spre vânzare etc.), care se situează în continuarea primului transport, elementul material al celor două infracțiuni este același, fiind unic și continuu.

Argumentul potrivit căruia transportul implică în mod automat "deținere" și astfel ar exista elemente materiale diferite (în acest sens fiind argumentate unele soluții în practica judiciară) nu poate fi acceptat, deoarece nu se poate concepe transportul unor bunuri fără a le poseda, însăși deplasarea acestora implicând posesia și nefiind posibilă în lipsa posesiei bunurilor.

Față de unicitatea elementului material s-ar putea pune problema concursului ideal de infracțiuni numai dacă, așa cum arată dispozițiile art. 38 alin. (2) din Codul penal, acțiunea sau inacțiunea săvârșită de o persoană, din cauza împrejurărilor în care a avut loc sau a urmărilor pe care le-a produs, realizează conținutul mai multor infracțiuni. Or, o acțiune unică de transport reprezintă una și aceeași împrejurare faptică, neexistând niciun temei pentru ruperea transportului, în mod artificial, în două părți componente. În ceea ce privește urmările produse, atât infracțiunea prevăzută de art. 2, cât și cea prevăzută de art. 3 din Legea nr. 143/2000 sunt infracțiuni de pericol, ambele având ca rezultat socialmente periculos o stare de pericol pentru sănătatea populației, pentru integritatea fizică și mentală a consumatorilor.

Nu în ultimul rând, în situația concursului ideal de infracțiuni, acțiunea ce constituie elementul material trebuie să conducă la o pluralitate materială și juridică de rezultat, ceea ce în situația prezentată nu se realizează.

Prin urmare, Curtea de apel a apreciat că unității elementului material al celor două infracțiuni (*verbum regens*) îi corespunde, în plan juridic, o unitate naturală de infracțiune, cu atât mai mult cu cât există și unitate de rezoluție infracțională, dar și unitate de rezultat socialmente periculos.

Elementul material al celor două infracțiuni - transportul drogurilor până la frontiera de stat și transportul acelorași droguri după depășirea frontierei de stat - este o acțiune, prin natura ei, de durată, susceptibilă de prelungire în timp, în mod natural și după producerea rezultatului socialmente periculos, adică după ce infracțiunea a atins momentul consumării.

Față de aceste argumente, opinia Curții de Apel București a fost în sensul că, ori de câte ori sunt întrunite condițiile pentru reținerea vreuneia dintre modalitățile elementului material al infracțiunii prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000, nu se va putea reține în concurs și infracțiunea prevăzută de art. 2 din aceeași lege, dacă variante ale elementului material al acestei din urmă infracțiuni sunt înglobate în modalitățile reglementate de art. 3; în aceste situații se va reține numai infracțiunea prevăzută de art. 3, care reprezintă astfel o variantă agravată a infracțiunii prevăzute de art. 2, în raport cu existența elementului de extraneitate.

În concluzie, opinia exprimată a fost aceea că acțiunea unică de transport al drogurilor de risc și mare risc pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul României, desfășurată de același subiect activ, constituie elementul material al infracțiunii prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri și nu al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000, aflate în concurs ideal.

IV. Punctul de vedere al părții cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

În urma comunicării raportului întocmit în temeiul art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, inculpații S.F.S. și L.A.L. nu au formulat un punct de vedere scris privind chestiunea de drept supusă judecării, astfel cum aveau posibilitatea potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

V. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele de judecată arondate

Înalta Curte de Casație și Justiție constată că au comunicat puncte de vedere asupra problemei de drept în discuție curțile de Apel Bacău, Brașov, București, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești și Timișoara.

În majoritate, punctele de vedere exprimate de curțile de apel au fost în dezacord cu opinia cuprinsă în încheierea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, și anume că, în cazul transportului de droguri de risc/mare risc pe teritoriul unui stat și, ulterior, pe teritoriul României, se pot reține două infracțiuni, prevăzute de art. 2 și de art. 3 din Legea nr. 143/2000, în concurs ideal.

Astfel, magistrații Secției penale a Curții de Apel Bacău au considerat că trebuie reținut concursul ideal de infracțiuni, întrucât fapta prevăzută de art. 3 din Legea nr. 143/2000 nu absoarbe infracțiunea prevăzută de art. 2 din aceeași lege.

Curtea de Apel Brașov a comunicat faptul că, în urma consultării judecătorilor din cadrul Secției penale, au fost exprimate două puncte de vedere:

Într-o opinie majoritară s-a apreciat în sensul existenței unui concurs ideal de infracțiuni, prevăzut de art. 2 alin. (1) și/sau alin. (2), respectiv art. 3 alin. (1) și/sau alin. (2) din Legea nr. 143/2000, prin raportare la obiectul juridic diferit al celor două infracțiuni. Astfel, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000, obiectul juridic este unul complex, întrucât, pe lângă relațiile sociale privitoare la sănătatea publică și, implicit, a persoanelor care ar putea deveni consumatoare de droguri de risc/de mare risc - obiect comun pentru ambele incriminări, sunt apărute și relațiile sociale ce vizează regimul juridic vamal care este reglementat prin norme proprii și care, prin astfel de fapte, este lezat prin introducerea și/sau scoaterea din țară, precum și prin importul și/sau exportul unor droguri de risc/de mare risc.

O altă opinie, minoritară, a fost în sensul celei exprimate de completul de trimitere, în sensul că se va reține o singură infracțiune, respectiv cea prevăzută de art. 3 din Legea nr. 143/2000, acțiunea unică de transport reprezentând aceeași împrejurare faptică care se regăsește în ambele norme de incriminare.

S-au anexat xerocopii de pe deciziile penale nr. 364/Ap din 9.07.2014 și nr. 91/Ap din 19.03.2014 pronunțate de Curtea de Apel Brașov, în care problema de drept a cărei rezolvare este pusă în discuție a fost soluționată în sensul opiniei majoritare expuse anterior.

La nivelul secțiilor penale ale Curții de Apel București și Tribunalului Ilfov a fost exprimată opinia majoritară în sensul că acțiunea unică continuată de transport al drogurilor de risc/mare risc pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul României poate constitui elementul material al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în concurs ideal.

Opinia contrară, potrivit căreia acțiunea unică de transport de droguri de risc și de mare risc pe teritoriul altui stat și, ulterior, pe teritoriul României, desfășurată de același subiect activ, constituie elementul material al infracțiunii prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, și nu al infracțiunii prevăzute de art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000, aflate în concurs ideal, a fost conturată, în majoritate, la nivelul tribunalelor București, Giurgiu și Ialomița.

În acest sens, cu titlu exemplificativ, au fost atașate hotărâri judecătorești.

Opiniile judecătorilor Secției penale a Curții de Apel Cluj au fost împărțite referitor la încadrarea juridică corectă a faptei din speța Curții de Apel București, prin urmare nu s-a înaintat un punct de vedere unitar.

Tribunalul Cluj a transmis că, în urma examinării practicii judiciare relevante a instanței, s-a constatat că, în situația avută în vedere prin adresa înaintată, practica și jurisprudența din cadrul Tribunalului sunt în sensul reținerii doar a infracțiunii prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000 - trafic internațional de droguri (în ipoteza în care se pune problema unui autor care efectuează doar acte de transport pe teritoriul altui stat, iar apoi pe teritoriul României, ca urmare a introducerii ilegale în țară a drogurilor de risc/mare risc).

Tribunalul Bistrița-Năsăud a arătat că, în jurisprudența Secției penale, s-a statuat că acțiunea unică de transport al drogurilor de risc și de mare risc pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul

național, desfășurată de același subiect activ, constituie elementul material doar al infracțiunii prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, și nu al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și 3 din actul normativ sus-menționat, aflate în concurs.

Tribunalul Maramureș a transmis că, în opinia judecătorilor din cadrul Secției penale, transportul drogurilor de risc/mare risc pe teritoriul altui stat și, ulterior, pe teritoriul României constituie infracțiunile prevăzute de art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000, aflate în concurs real.

În acest sens, cu titlu exemplificativ, au fost atașate hotărâri judecătorești.

Tribunalul Sălaj a arătat că nu au fost identificate hotărâri relevante pronunțate în această materie. Opinia judecătorilor din cadrul Secției penale asupra chestiunii de drept puse în discuție este în sensul că în cauză s-ar impune a fi reținut concursul ideal de infracțiuni, având în vedere că dispozițiile art. 3 din Legea nr. 143/2000 sancționează traficul internațional de droguri, respectiv introducerea drogurilor în țară, iar art. 2 din Legea nr. 143/2000, ca modalitate alternativă, transportul acestora la destinație.

Curtea de Apel Constanța nu a expus o părere relativ la problema de drept în discuție, precizând că, la nivelul Secției penale și pentru cauze penale cu minori și de familie din cadrul acestei instanțe, există jurisprudență cu privire la problema de drept supusă dezbaterii, sens în care s-au anexat xerocopii de pe sentințele penale nr. 143 din 28 august 2015 și nr. 107 din 27 august 2013 pronunțate de Tribunalul Tulcea și rămase definitive prin deciziile penale nr. 1.249/P din 18 decembrie 2015 și nr. 471/P din 11 iulie 2014 pronunțate de Curtea de Apel Constanța.

Din cuprinsul acestor hotărâri rezultă faptul că, la încadrarea juridică a faptelor săvârșite de către inculpații din cauză, s-au reținut, deopotrivă, în concurs, infracțiunile prevăzute de art. 2 și de art. 3 din Legea nr. 143/2000.

Curtea de Apel Craiova a comunicat că opinia majoritară a instanțelor din raza de competență a acestei curți (tribunalele Dolj, Olt și Gorj) este în sensul că acțiunea unică continuă de transport al drogurilor de risc/mare risc pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul României poate realiza elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în concurs ideal.

În opinie minoritară, Tribunalul Mehedinți a apreciat că există o singură infracțiune, prevăzută de art. 3 din Legea nr. 143/2000.

A fost atașată Decizia penală nr. 988 din 1 iulie 2015 pronunțată de Curtea de Apel Craiova.

Curtea de Apel Galați a comunicat faptul că opinia majoritară a judecătorilor din cadrul acestei instanțe este în sensul că, în cazul transportului de droguri de risc/mare risc pe teritoriul unui stat și, ulterior, pe teritoriul României, se pot reține două infracțiuni, prevăzute de art. 2 și de art. 3 din Legea nr. 143/2000, în concurs ideal. Infracțiunea prevăzută de art. 3 din Legea nr. 143/2000 este comisă în momentul tranzitării frontierei de stat cu drogurile de risc/mare risc, iar transportul ulterior al acelorași droguri pe teritoriul țării constituie infracțiunea prevăzută de art. 2 din Legea nr. 143/2000.

Nu s-au identificat hotărâri judecătorești relevante care să se refere strict la modalitatea transportului de droguri de risc/mare risc.

Magistrații Secției penale a Tribunalului Galați au opinat, deopotrivă, în sensul reținerii infracțiunilor prevăzute de art. 2 și de art. 3 din Legea nr. 143/2000.

Privitor la jurisprudența în materie a fost atașată xerocopie a Sentinței penale nr. 82 din 10 februarie 2017 pronunțate de Tribunalul Galați, hotărâre ce nu este definitivă.

În sens contrar, în acord cu opinia cuprinsă în încheierea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, magistrații Judecătoriei Liești au apreciat că acțiunea unică de transport al drogurilor de risc și mare risc pe teritoriul altui stat și, ulterior, pe teritoriul României, desfășurată de același subiect

activ, constituie elementul material al infracțiunii prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000, și nu al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000, aflate în concurs ideal.

Magistrații Tribunalului Vrancea au opinat în sensul că acțiunea unică continuă de transport al drogurilor de risc/mare risc pe teritoriul altui stat și, ulterior, pe teritoriul României constituie concursul între traficul internațional de droguri și traficul de droguri de risc/mare risc, deoarece sunt întrunite elementele constitutive ale celor două infracțiuni, cu referire la modalitatea normativă a traficului internațional de droguri. Această din urmă infracțiune se poate reține, având în vedere că, după ce inculpații au tranzitat țările menționate, prin simpla deținere a drogurilor traficate, săvârșesc, în concurs, și cea de-a doua infracțiune, respectiv trafic de droguri. Elementul material al infracțiunii prevăzute la art. 3 din Legea nr. 143/2000 constă în introducerea sau scoaterea, precum și importul/exportul de droguri, fără drept. Pentru cea de-a doua infracțiune, respectiv cea de trafic de droguri de risc/mare risc, se realizează distinct un alt element material, și anume cel al deținerii.

Curtea de Apel Iași a comunicat jurisprudența relevantă cu privire la problema de drept în discuție, dar și punctele de vedere ale judecătorilor din cadrul tribunalelor Iași și Vaslui, care au fost în sensul aplicării concursului ideal de infracțiuni prevăzute de art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000.

La nivelul Secției penale și pentru cauze cu minori a Curții de Apel Oradea s-a exprimat un punct de vedere în sensul că acțiunea unică continuă de transport a drogurilor de risc/mare risc pe teritoriul altui stat și, ulterior, pe teritoriul României este absorbită în mod natural în elementul material al infracțiunii prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000, astfel încât se va reține infracțiunea unică prevăzută de art. 3 din Legea nr. 143/2000 ori de câte ori nu există și alte variante alternative ale laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 2 din Legea nr. 143/2000 care nu pot fi înglobate în acțiunile de "introducere în țară" sau de "import" prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000.

Tribunalul Satu Mare a comunicat că jurisprudența este orientată în sensul reținerii concursului de infracțiuni. S-a anexat xerox copie de pe Sentința penală nr. 44 din 11 martie 2016, pronunțată de Tribunalul Satu Mare, cu mențiunea că la nivelul Curții de Apel Oradea și al Tribunalului Bihor nu s-au identificat hotărâri judecătorești privind problema de drept vizată.

Curtea de Apel Pitești a comunicat faptul că, la nivelul acestei instanțe, nu a fost identificată practică judiciară referitoare la problema de drept supusă discuției. Punctul de vedere al judecătorilor din cadrul Secției penale și pentru cauze cu minori și de familie a Curții de Apel Pitești este în sensul că acțiunea unică continuă de transport al drogurilor de risc/mare risc pe teritoriul altui stat și, ulterior, pe teritoriul României poate constitui elementul material al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și de art. 3 din Legea nr. 143/2000, în concurs ideal, și nu infracțiunea unică prevăzută de art. 3 din aceeași lege.

S-a apreciat că elementele constitutive ale celor două infracțiuni, atât obiectul juridic și urmarea socialmente periculoasă, cât și elementul material, modalitatea de săvârșire a infracțiunilor fiind diferită, infracțiunea de trafic intern de droguri (de risc sau de mare risc) nu este absorbită de cea de trafic internațional de droguri.

În consecință, s-a arătat că trebuie reținute două infracțiuni în concurs ideal, întrucât persoanele cercetate nu numai că transportă drogurile, dar le și dețin în vederea traficării, ce constituie o altă modalitate de comitere a infracțiunii de trafic intern de droguri, ceea ce semnifică faptul că simpla deținere ilicită a drogurilor, în vederea traficării, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii respective, atât sub aspectul laturii obiective, cât și subiective.

Curtea de Apel Ploiești a transmis, în xerox copie, Sentința penală nr. 486 din 1 noiembrie 2013 pronunțată de Tribunalul Prahova.

Magistrații Secției penale din cadrul Tribunalului Prahova împărtășesc opinia potrivit căreia acțiunea unică continuă de transport al drogurilor de risc/mare risc, pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul României, poate constitui elementul material al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și 3

din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în concurs ideal.

Magistrații Judecătoriei Câmpina au exprimat următoarea opinie:

Acțiunea unică continuă de transport de droguri de risc/mare risc pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul României constituie elementul material al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în concurs ideal. Fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute în art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, în varianta transportului, dar și pe cele ale art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, în varianta introducerii în țară. Nu se poate concluziona în sensul că infracțiunea reglementată de art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000 este o variantă agravată a infracțiunii prevăzute în art. 2 alin. (1) și (2), întrucât cele mai multe din variantele acestora din urmă (cultivarea, producerea, fabricarea, extragerea, prepararea) nu se pot regăsi în elementul material al infracțiunii reglementate în art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000. În acest sens este și Decizia nr. 1.137 din 12 aprilie 2012 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția penală.

Opinia magistraților Judecătoriei Mizil a fost în sensul că acțiunea unică continuă de transport al drogurilor de risc/mare risc pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul României constituie elementul material al infracțiunii prevăzute de art. 3 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în concurs ideal, respectiv trafic internațional de droguri.

Opinia majoritară a judecătorilor din cadrul Secției penale a Tribunalului Buzău a fost în sensul că există un concurs ideal de infracțiuni între faptele prevăzute de art. 2 și art. 3 din Legea nr. 143/2000.

Curtea de Apel Timișoara a comunicat faptul că, în urma consultării judecătorilor de la Secția penală, s-a apreciat că transportul drogurilor pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul României constituie elementul material al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în concurs ideal. Aceeași opinie au exprimat-o, în unanimitate, și Tribunalul Arad, cu mențiunea că, în ipoteza în care s-ar aprecia altfel, dispozițiile art. 38 alin. (2) din Codul penal ar rămâne fără niciun efect, precum și Judecătoria Caransebeș.

În acest sens, cu titlu exemplificativ, au fost atașate hotărâri judecătorești.

Opinia unanimă din cadrul Secției penale a Tribunalului Timiș a fost în sensul că acțiunea unică de transport al drogurilor de risc/mare risc pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul României poate constitui o singură infracțiune prevăzută de art. 3 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri doar în ipoteza în care elementul material al laturii obiective nu presupune și alte activități care intră în conținutul normativ al art. 2 din lege, spre exemplu, transportul nu este urmat de vânzarea pe teritoriul României.

Dimpotrivă, Tribunalul Caraș-Severin și Judecătoria Moldova Nouă au achiesat la punctul de vedere al completului de judecată care a formulat întrebarea.

Curțile de Apel Suceava și Târgu Mureș nu au exprimat un punct de vedere vizând chestiunea supusă dezlegării și nu au identificat jurisprudență relevantă cu privire la problema de drept în discuție.

Judecătoriile Odorheiu Secuiesc și Reghin s-au raliat opiniei completului de judecată care a formulat întrebarea. În plus, Judecătoria Reghin a apreciat că infracțiunea de trafic internațional de droguri, prevăzută de art. 3 din Legea nr. 143/2000, fiind o variantă agravantă a infracțiunii prevăzute de art. 2 din aceeași lege, în condițiile în care există o acțiune unică de transport, doar existența unui raport de extraneitate nu ar putea conduce la reținerea unui concurs de infracțiuni.

VI. Opinia Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Prin Adresa nr. 661/C/634/111-5/2017 din data de 13 aprilie 2017, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că sesizarea este admisibilă, în conformitate cu prevederile art. 475 din Codul de procedură penală, întrucât instanța care a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție este Curtea de Apel București - Secția a II-a penală, investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, cauza se află în cursul judecării, problema de drept a cărei dezlegare se solicită nu a mai fost supusă examenului instanței supreme, nestatuându-se asupra ei printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, iar de lămurirea respectivei chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei în care a fost invocată.

Referitor la chestiunea de drept supusă dezlegării, Ministerul Public a susținut în dezvoltarea concluziilor depuse la dosarul cauzei că dezlegarea problemei de drept trebuie să fie în sensul că acțiunea unică continuă de transport al drogurilor de risc/mare risc pe teritoriul altui stat și, ulterior, pe teritoriul României întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor de trafic internațional de droguri și trafic de droguri de risc/mare risc, în concurs ideal, cu referire la modalitatea normativă a traficului internațional de droguri.

Infracțiunea descrisă în art. 2 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri are ca element material activitățile enumerate de textul incriminator, desfășurate fără drept, și anume: cultivarea, producerea, transformarea, oferirea, punerea în vânzare, vânzarea, distribuirea, livrarea cu orice titlu, trimiterea, transportul, procurarea, cumpărarea, deținerea și orice alte operații privind circulația drogurilor de risc/mare risc.

Introducerea sau scoaterea din țară, importul sau exportul de droguri de risc/mare risc, fără drept, alcătuiesc elementul material al infracțiunii prevăzute în art. 3 din Legea nr. 143/2000.

Transportul de droguri, ca variantă alternativă de realizare a elementului material al infracțiunii prevăzute în art. 2 din legea menționată, este operațiunea prin care drogurile sunt deplasate dintr-un loc în altul pe teritoriul unui stat sau dintr-o țară în alta, prin orice mijloace de transport: autoturisme, camioane, autobuze, nave, aeronave, animale de tracțiune etc.

Introducerea sau scoaterea din țară a drogurilor de risc sau de mare risc - acțiune ce caracterizează latura obiectivă a infracțiunii prevăzute în art. 3 din Legea nr. 143/2000 - presupune trecerea frontierei de stat a României.

Introducerea constă în acea acțiune prin care drogurile de risc sau de mare risc pătrund în țară, acțiune realizată prin transport (pe uscat, apă sau aerian), și presupune deplasarea drogurilor dintr-un stat străin peste frontiera de stat în spațiul teritorial al României.

A susținut că, aparent, elementul material al infracțiunii prevăzute de art. 3 presupune realizarea elementului material, în forma transportului, a art. 2 din Legea nr. 143/2000, în realitate, acest element material este distinct. Transportul în cazul art. 3 din Legea nr. 143/2000 presupune trecerea frontierei de stat, element care nu caracterizează și transportul - element material al infracțiunii prevăzute de art. 2 din aceeași lege; de altfel, infracțiunea prevăzută de art. 3 din Legea nr. 143/2000 se și consumă în momentul trecerii frontierei de stat.

A considerat că, în ipoteză, a reține doar infracțiunea prevăzută de art. 3 din Legea nr. 143/2000 echivalează cu considerarea acestei infracțiuni ca fiind o formă agravată a infracțiunii prevăzute de art. 2 din aceeași lege. Or, o asemenea concluzie nu poate fi acceptată în condițiile în care Legea nr. 143/2000 a prevăzut în mod distinct atât forme agravate pentru aceste infracțiuni, cât și circumstanțe agravante speciale ale acestora.

Procurorul a mai menționat că trebuie avută în vedere și voința legiuitorului, care a reglementat operațiuni distincte privind circulația drogurilor, cele privind tranzitarea teritoriului național fiind considerate cu un grad de pericol social mai ridicat, reflectat de limitele speciale de pedeapsă, atât minime, cât și maxime.

Un alt element de diferență se regăsește la nivelul obiectului juridic al celor două infracțiuni. În

cazul art. 2 din Legea nr. 143/2000, obiectul vizează relațiile sociale privind sănătatea publică. În cazul art. 3 din aceeași lege, obiectul juridic privește, pe lângă sănătatea publică, ca valoare socială ocrotită, și ocrotirea regimului juridic vamal; așadar, legiuitorul dă o relevanță juridică distinctă situației în care este adusă atingere și dreptului suveran al autorității statale de a controla regimul de circulație și taxare a oricăror bunuri care intră/ies pe/de pe teritoriul național.

Această distincție se reflectă și la nivelul urmăririi imediate pentru fiecare dintre cele două infracțiuni, aceasta constând în cazul ambelor într-o stare de pericol pentru sănătatea publică și a consumatorilor, generată de săvârșirea activităților incriminate, căreia îi poate fi subsumată în primul caz (art. 2 din Legea nr. 143/2000) producerea unor consecințe de natură fizică, precum vătămarea integrității corporale, iar în cazul celei prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000 o stare de pericol pentru regimul vamal.

Pe de altă parte, potrivit art. 38 alin. (2) din Codul penal există concurs formal de infracțiuni atunci când o acțiune sau o inacțiune săvârșită de o persoană, din cauza împrejurărilor în care a avut loc sau urmărilor pe care le-a produs, realizează conținutul mai multor infracțiuni.

Or, acțiunea continuă de transport al drogurilor de risc sau de mare risc pe teritoriul unui stat străin, peste frontiera de stat a României și pe teritoriul național, fără drept, datorită împrejurărilor în care are loc, realizează atât conținutul infracțiunii prevăzute de art. 2 din Legea nr. 143/2000, cât și pe cel al infracțiunii prevăzute de art. 3 din același act normativ, în această unică acțiune fiind comprimate elementele constitutive ale celor două infracțiuni, pe parcursul transportului fiind realizată introducerea în țară a drogurilor.

Concluzionând, Ministerul Public a precizat că solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție să dea următoarea dezlegare chestiunii de drept cu judecata căreia a fost investită: "Acțiunea unică continuă de transport a drogurilor de risc/mare risc, pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul României, fără drept, constituie elementul material al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în concurs ideal".

VII. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală a fost solicitată opinia scrisă a unor specialiști recunoscuți cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării.

Universitatea București a dat curs solicitării, fiind transmis punctul de vedere în acest sens, respectiv că acțiunea unică de transport al drogurilor de risc/mare risc, pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul României, nu poate constitui elementul material al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în concurs ideal, ci infracțiunea unică prevăzută de art. 3 din aceeași lege.

VIII. Jurisprudența relevantă a Curții Constituționale

Până în prezent nu a fost pronunțată nicio decizie cu privire la neconstituționalitatea dispozițiilor legale ce fac obiectul dezlegării chestiunii de drept.

IX. Jurisprudența națională anterioară asupra chestiunii de drept analizate

În jurisprudența Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a reținut o singură soluție, și anume: existența concursului de infracțiuni între infracțiunea prevăzută în art. 2 din Legea nr. 143/2000 și infracțiunea prevăzută în art. 3 din Legea nr. 143/2000, pornindu-se de la ideea că infracțiunea prevăzută în art. 3 din Legea nr. 143/2000 nu absoarbe infracțiunea prevăzută în art. 2 din Legea nr. 143/2000 și nu constituie o variantă agravată a acesteia din urmă, ci comiterea infracțiunii prevăzute în art. 3 din Legea nr. 143/2000 și a infracțiunii prevăzute în art. 2 din Legea nr. 143/2000 realizează un concurs de infracțiuni, după caz, real sau formal (ideal).

În sensul acestei opinii s-a reținut că fapta inculpatului de a solicita cumpărarea drogurilor de risc

din străinătate de către o altă persoană, de a trimite bani pentru achiziționarea acestora și de a le primi prin serviciul poștal întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de introducere în țară de droguri de risc, fără drept, prevăzută în art. 3 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, întrucât legea privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri nu sancționează în art. 3 alin. (1) numai persoana care introduce, în mod nemijlocit, drogurile de risc în țară, ci și persoana care le expediază, precum și cea căreia îi sunt destinate (Decizia nr. 3.547 din 4 noiembrie 2008).

Prin altă decizie (nr. 4.150 din 11 decembrie 2009) s-a reținut că fapta de introducere în țară și aceea de deținere și transport de droguri constituie infracțiuni distincte, prevăzute în art. 3 și art. 2 din Legea nr. 143/2000, aflate în concurs, cea dintâi neabsorbind-o pe cea din urmă. Din analiza comparată a celor două norme incriminatoare se constată că cele două infracțiuni diferă în ceea ce privește obiectul juridic și elementul material al laturii obiective. Nu este obligatoriu ca introducerea drogurilor în țară și apoi transportul acestora către altă graniță, cu scopul de a fi scoase din țară, să se realizeze de aceeași persoană, dar în speță, chiar dacă inculpatul este cel care a trecut drogurile prin vama de la granița cu Bulgaria și ulterior le-a transportat spre Ungaria, reținerea celor două infracțiuni în concurs este corectă, una nefiind absorbită de cealaltă.

Totodată, nu se poate susține că infracțiunea reglementată în art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000 este o variantă agravată a infracțiunii prevăzute în art. 2 alin. (1) și (2), întrucât cele mai multe din variantele acesteia din urmă nu se pot regăsi în elementul material al infracțiunii reglementate în art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000. În cazul în care inculpatul a trecut peste frontiera de stat a României o cantitate de 0,5 kg de droguri de mare risc, într-un tren internațional, care a circulat ulterior acestui moment pe teritoriul României până în gara unde inculpatul a fost depistat, sunt întrunite atât elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de droguri de mare risc prevăzută în art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, în varianta transportului, cât și elementele constitutive ale infracțiunii de trafic internațional de droguri de mare risc, prevăzută în art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, în varianta introducerii în țară, în concurs (Decizia nr. 1.137 din 12 aprilie 2012).

S-a stabilit că fapta de a introduce în țară și aceea de deținere și transport de droguri săvârșite de aceeași persoană și constatate cu același prilej, la punctul de frontieră, constituie infracțiuni distincte prevăzute în art. 2 și în art. 3 din Legea nr. 143/2000, aflate în concurs (Decizia nr. 5.596 din 2 decembrie 2003).

Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție a decis că cumpărarea de droguri de mare risc pe teritoriul unui stat străin, deținerea și transportul prin intermediul unor curieri al drogurilor de mare risc pe teritoriul mai multor state străine pentru a fi introduse în țară, inculpații fiind depistați pe traseul de deplasare spre România, în cadrul unei acțiuni de cooperare judiciară internațională între autoritățile române și autoritățile statului pe teritoriul căruia au fost depistați, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de droguri de mare risc, prevăzută în art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, și elementele constitutive ale tentativei la infracțiunea de trafic internațional de droguri de mare risc, prevăzută în art. 20 din Codul penal anterior raportat la art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, în concurs (Decizia nr. 3.559 din 2 noiembrie 2012).

Concursul ideal de infracțiuni a fost reținut și în situația introducerii în țară de arme și muniții, fără drept, precum și deținerea și transportul acestora, fără drept, pe teritoriul României, după momentul introducerii armelor și munițiilor în țară, care întrunesc atât elementele constitutive ale infracțiunii de contrabandă calificată, prevăzută în art. 271 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, cât și elementele constitutive ale infracțiunii de nerespectare a regimului armelor și munițiilor, prevăzută în art. 279 alin. 1 din Codul penal anterior, aflate în concurs ideal (Decizia nr. 952 din 17 martie 2009).

X. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului

În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului nu au fost identificate decizii în problema de drept analizată.

XI. Punctul de vedere exprimat de Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție este în sensul că:

Acțiunea continuă de transport al drogurilor pe teritoriul unui stat străin, peste frontiera de stat a României și pe teritoriul României realizează elementul material al infracțiunii prevăzute în art. 2 din Legea nr. 143/2000 în modalitatea transportului de droguri și elementul material al infracțiunii prevăzute în art. 3 din Legea nr. 143/2000 în modalitatea introducerii în țară de droguri.

Acțiunea continuă de transport al drogurilor pe teritoriul unui stat străin, peste frontiera de stat a României și pe teritoriul României, fără drept, întrunește atât elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute în art. 2 din Legea nr. 143/2000, cât și elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute în art. 3 din Legea nr. 143/2000, în concurs formal (ideal).

XII. Opinia judecătorului-raportor

Opinia judecătorului-raportor a fost în sensul admiterii sesizării Curții de Apel București, Secția a II-a penală, prin Încheierea din data de 18 ianuarie 2017, în Dosarul nr. 47.050/3/2015*/a10 (2.344/2016) și statuării că, în interpretarea dispozițiilor art. 2 și art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare, acțiunea unică continuă de transport al drogurilor pe teritoriul unui stat străin, peste frontiera de stat a României și pe teritoriul României, fără drept, întrunește atât elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute în art. 2 din Legea nr. 143/2000, cât și elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute în art. 3 din același act normativ, în concurs formal (ideal).

XIII. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea formulată în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, reține următoarele:

A. Cu privire la condițiile de admisibilitate a sesizării

Din analiza actelor și lucrărilor dosarului se constată că, în mod legal, a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție prin Încheierea de ședință din data de 18.01.2017, pronunțată în Dosarul nr. 47.050/3/2015*/a10 (2.344/2016) de către Curtea de Apel București, Secția a II-a penală, fiind îndeplinite cerințele impuse de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală.

Din examinarea dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală rezultă că pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept este necesar să fie îndeplinite cumulativ mai multe condiții, și anume:

- a) să existe o cauză în curs de judecată în ultimul grad de jurisdicție pe rolul uneia dintre instanțele enumerate expres de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv Înalta Curte de Casație și Justiție, curte de apel sau tribunal;
- b) chestiunea de drept supusă dezlegării să conducă la soluționarea în fond a cauzei respective;
- c) problema de drept nu a fost dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

În speță, Înalta Curte de Casație și Justiție constată că sunt îndeplinite condițiile menționate anterior, respectiv există o cauză aflată în curs de judecată în ultimă instanță, Curtea de Apel București fiind investită cu soluționarea apelurilor declarate împotriva unei sentințe, hotărârea ce urmează a se pronunța fiind definitivă.

Din verificările efectuate a rezultat și faptul că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii asupra chestiunii a cărei dezlegare se solicită și, de asemenea, această chestiune nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Constatând îndeplinite condițiile de admisibilitate menționate de art. 475 din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție va proceda la analizarea pe fond a chestiunii de drept ce face obiectul prezentei cauze.

B. Cu privire la chestiunea de drept a cărei dezlegare este solicitată

Pentru a răspunde problemei de drept ridicate de Curtea de Apel București se impune o analiză comparativă a dispozițiilor legale ce definesc infracțiunile de trafic intern de droguri și de trafic internațional de droguri, incriminate distinct prin dispozițiile art. 2 și art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri.

Astfel, în prevederile art. 2 din Legea nr. 143/2000 este incriminată cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, oferirea, punerea în vânzare, vânzarea, distribuirea, livrarea cu orice titlu, trimiterea, transportul, procurarea, cumpărarea, deținerea ori alte operațiuni privind circulația drogurilor, fără drept.

În art. 3 din Legea nr. 143/2000 sunt incriminate introducerea sau scoaterea din țară, precum și importul ori exportul de droguri, fără drept.

Nu se poate reține că traficul intern de droguri este absorbit de infracțiunea de trafic internațional de droguri de risc/mare risc, întrucât este vorba despre texte normative diferite, de modalități diferite de săvârșire, respectiv o acțiune complexă de introducere în țară de droguri, în ipoteza traficului internațional, iar, în cazul traficului intern de droguri, o acțiune distinctă de transport al drogurilor de risc/mare risc pe teritoriul României.

În ceea ce privește elementul material al laturii obiective a fiecăreia dintre aceste două infracțiuni se constată existența lor de sine stătătoare. Fapta de a introduce droguri în țară și aceea de a transporta astfel de substanțe pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul României, chiar săvârșite de aceeași persoană și constatate cu același prilej, constituie infracțiuni distincte, prevăzute de art. 2 și de art. 3 din Legea nr. 143/2000, aflate în concurs.

Având în vedere modalitatea prin care legiuitorul a incriminat traficul de droguri, reiese că, în articolele sus-menționate s-au avut în vedere operațiuni distincte privind circulația drogurilor, cele privind tranzitarea limitelor teritoriale ale țării fiind considerate cu un grad de pericol social mai ridicat, rezultat din limitele speciale de pedeapsă, atât minime, cât și maxime.

În sensul acestei opinii, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția penală, soluția absorbției infracțiunii prevăzute în art. 2 din Legea nr. 143/2000 (în modalitatea transportului) în infracțiunea prevăzută în art. 3 din același act normativ a fost respinsă prin Decizia nr. 4.150 din 11 decembrie 2009, în considerentele căreia s-a reținut că fapta de introducere în țară și aceea de deținere și transport de droguri constituie infracțiuni distincte, prevăzute în art. 3 și art. 2 din Legea nr. 143/2000, aflate în concurs, cea dintâi neabsorbind-o pe cea din urmă. Din analiza comparată a celor două norme incriminatoare se constată că cele două infracțiuni diferă în ceea ce privește obiectul juridic și elementul material al laturii obiective. Nu este obligatoriu ca introducerea drogurilor în țară și apoi transportul acestora către altă graniță, cu scopul de a fi scoase din țară, să se realizeze de aceeași persoană, dar în speță, chiar dacă inculpatul este cel care a trecut drogurile prin vama de la granița cu Bulgaria și ulterior le-a transportat spre Ungaria, reținerea celor două infracțiuni în concurs este corectă, una nefiind absorbită de cealaltă.

Pe de altă parte, există concurs formal (ideal) de infracțiuni, potrivit dispozițiilor art. 38 alin. (2) din Codul penal, atunci când o acțiune sau o inacțiune săvârșită de o persoană, din cauza împrejurărilor în care a avut loc sau a urmărilor pe care le-a produs, realizează conținutul mai multor infracțiuni.

Or, acțiunea continuă de transport al drogurilor de risc/mare risc pe teritoriul unui stat străin, peste frontiera de stat a României și pe teritoriul României, fără drept, se încadrează în ipoteza concursului formal de infracțiuni, prevăzută de art. 38 alin. (2) din Codul penal. Astfel, acțiunea continuă de transport al drogurilor, datorită împrejurărilor în care a avut loc - pe parcursul

transportului drogurile au fost introduse pe teritoriul României, fără drept -, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 2 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în modalitatea normativă a transportului de droguri, și ale infracțiunii prevăzute de art. 3 din același act normativ, în modalitatea introducerii în țară de droguri.

În ipoteza concursului formal (ideal) de infracțiuni, într-o singură acțiune sau inacțiune sunt comprimate elementele constitutive a două sau mai multe infracțiuni. În acțiunea continuă de transport al drogurilor de risc/mare risc pe teritoriul unui stat străin, peste frontiera de stat a României și pe teritoriul României sunt comprimate, la momentul trecerii drogurilor peste frontiera de stat a României, elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute în art. 2 și în art. 3 din Legea nr. 143/2000, întrucât, pe parcursul transportului, este realizată introducerea în țară de droguri.

În sensul reținerii celor două infracțiuni sus-menționate, în concurs ideal, este și jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția penală (deciziile penale nr. 5.596 din 2 decembrie 2003, nr. 3.547 din 4 noiembrie 2008, nr. 952 din 17 martie 2009, nr. 4.150 din 11 decembrie 2009, nr. 1.137 din 12 aprilie 2012 și nr. 3.559 din 2 noiembrie 2012), dar și practica judiciară consfințită la nivelul curților de apel (deciziile penale nr. 1.249/P din 18 decembrie 2015 și nr. 471/P din 11 iulie 2014 pronunțate de Curtea de Apel Constanța, deciziile penale nr. 364/Ap din 9.07.2014 și nr. 91/Ap din 19.03.2014 pronunțate de Curtea de Apel Brașov, Decizia penală nr. 988 din 1 iulie 2015 pronunțată de Curtea de Apel Craiova, Sentința penală nr. 44 din 11 martie 2016 pronunțată de Tribunalul Satu Mare, Sentința penală nr. 486 din 1 noiembrie 2013 pronunțată de Tribunalul Prahova etc.).

Acțiunea continuă de transport al drogurilor de risc/mare risc pe teritoriul unui stat străin și pe teritoriul României, fără drept, datorită împrejurărilor în care a avut loc, realizează atât conținutul infracțiunii prevăzute în art. 2 din Legea nr. 143/2000, cât și conținutul infracțiunii prevăzute în art. 3 din același act normativ.

Un argument în plus îl reprezintă și faptul că transportul de droguri, fără drept, nu presupune introducerea drogurilor în țară, ci se poate realiza în interiorul frontierelor României, iar introducerea în țară de droguri, fără drept, nu necesită, în mod obligatoriu, transportul de droguri, ci se poate efectua prin expedierea unui colet sau prin intermediul unei alte persoane.

În sensul acestei opinii, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția penală s-a reținut că fapta inculpatului de a solicita cumpărarea drogurilor de risc din străinătate de către o altă persoană, de a trimite bani pentru achiziționarea acestora și de a le primi prin serviciul poștal întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de introducere în țară de droguri de risc, fără drept, prevăzută în art. 3 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, întrucât legea privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri nu sancționează în art. 3 alin. (1) numai persoana care introduce, în mod nemijlocit, drogurile de risc în țară, ci și persoana care le expediază, precum și cea căreia îi sunt destinate (Decizia nr. 3.547 din 4 noiembrie 2008).

În altă ordine de idei, se constată că infracțiunea prevăzută în art. 3 din Legea nr. 143/2000 nu constituie o variantă agravantă a infracțiunii prevăzute în art. 2 din Legea nr. 143/2000, ci o infracțiune distinctă. În acest sens, prin Decizia nr. 1.137 din 12 aprilie 2012 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția penală, s-au reținut următoarele: nu se poate susține că infracțiunea reglementată în art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000 este o variantă agravată a infracțiunii prevăzute în art. 2 alin. (1) și (2), întrucât cele mai multe din variantele acesteia din urmă nu se pot regăsi în elementul material al infracțiunii reglementate în art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000.

În cazul în care inculpatul a trecut peste frontiera de stat a României o cantitate de 0,5 kg de droguri de mare risc, într-un tren internațional, care a circulat ulterior acestui moment pe teritoriul României până în gara unde inculpatul a fost depistat, sunt întrunite atât elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de droguri de mare risc, prevăzută în art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr.

143/2000, în varianta transportului, cât și elementele constitutive ale infracțiunii de trafic internațional de droguri de mare risc, prevăzută în art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, în varianta introducerii în țară, în concurs.

Soluția concursului de infracțiuni între fapta penală prevăzută de art. 2 din Legea nr. 143/2000 și cea prevăzută de art. 3 din același act normativ se reflectă și în alte decizii de speță pronunțate de instanța supremă. Astfel, prin Decizia nr. 5.596 din 2 decembrie 2003 s-a stabilit că fapta de a introduce în țară și aceea de deținere și transport de droguri săvârșite de aceeași persoană și constatate cu același prilej, la punctul de frontieră, constituie infracțiuni distincte, prevăzute în art. 2 și în art. 3 din Legea nr. 143/2000, aflate în concurs.

Prin Decizia nr. 3.559 din 2 noiembrie 2012, Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție a reținut următoarele: cumpărarea de droguri de mare risc pe teritoriul unui stat străin, deținerea și transportul prin intermediul unor curieri al drogurilor de mare risc pe teritoriul mai multor state străine pentru a fi introduse în țară, inculpații fiind depistați pe traseul de deplasare spre România, în cadrul unei acțiuni de cooperare judiciară internațională între autoritățile române și autoritățile statului pe teritoriul căruia au fost depistați, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de droguri de mare risc, prevăzută în art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, și elementele constitutive ale tentativei la infracțiunea de trafic internațional de droguri de mare risc, prevăzută în art. 20 din Codul penal anterior raportat la art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, în concurs.

Soluția concursului ideal de infracțiuni în situații similare se reflectă, de asemenea, în jurisprudența Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Astfel, prin Decizia nr. 952 din 17 martie 2009 s-a stabilit că introducerea în țară de arme și muniții, fără drept, precum și deținerea și transportul acestora, fără drept, pe teritoriul României, după momentul introducerii armelor și munițiilor în țară, întrunesc atât elementele constitutive ale infracțiunii de contrabandă calificată, prevăzută în art. 271 din Legea nr. 86/2006, privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, cât și elementele constitutive ale infracțiunii de nerespectare a regimului armelor și munițiilor, prevăzută în art. 279 alin. 1 din Codul penal anterior, aflate în concurs ideal.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel București, Secția a II-a penală, în Dosarul nr. 47.050/3/2015*/a10 (2.344/2016), prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: "Dacă acțiunea unică continuă de transport a drogurilor de risc/mare risc, pe teritoriul altui stat și ulterior pe teritoriul României, poate constitui elementul material al infracțiunilor prevăzute de art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în concurs ideal, sau infracțiunea unică prevăzută de art. 3 din aceeași lege", și stabilește:

În interpretarea dispozițiilor art. 2 și art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare, acțiunea unică continuă de transport al drogurilor pe teritoriul unui stat străin și pe teritoriul României, fără drept, întrunește atât elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute în art. 2 din Legea nr. 143/2000, cât și elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute în art. 3 din același act normativ, în concurs formal (ideal).

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.